

Makói Független Újság

POLITIKAI NAPILAP

Szerkesztőség és kiadóhivatal
telefon száma 124.Felelős szerkesztő: Dr. Kiss Pál.
FELELŐS SZERKESZTŐ TELEFON-SZÁMA: 63.Szerkesztőség és kiadóhivatal
Dessewffy-tér 7. szám alatt

Hirdetéseket díjszabás szerint közlünk.

Allamcsiny.

Makó, szept. 14.

Tisza Istvánnak Junius 4-iki tettét mindenki csak a pökhendi bihari junker parlamenti csinyjének minősítette. Ma már tisztán látható, hogy az sokkal több volt. Ma már senkinek se lehet kétsége a felől, hogy ez az egész pucos a legalatomosabb ravasz-sággal kiesztelt — *államcsiny* volt.

Akkor még mindnyájan úgy láttuk, hogy Tiszák erőszaka a parlamentarizmus durva megsértése, ma már fájdalommal kell tapasztalunk, hogy egész alkotmányunk derékba tört ketté Junius 4-ikén. Amugy is gyenge lábbon állott alkotmányos rendszerünket ezen a napon a leghíványabb kényuralmi, abszolutisztikus rendszer váltotta fel, mely azóta már teljes borzalmisságában kifejlődött.

Egyszerre és nyíltan nem mertek velünk végezni, de olyan csinynyel kezdtek, melynek esetleges nem sikerülte legfőleg csak Tiszákat ütötte volna agyon, sikerülte azonban teljes lehetőséget adott nekik az egész vonalon való letörésünkre, a nyílt és teljes abszolutizmus behozatalára.

Ma aztán már benne is vagyunk egészen az önkényuralomban. Ma már nincs jog, nincs törvény s nincs eddigi alkotmányunknak egyetlen bár leggyengébb biztosítéka sem, a melyet Tiszák s Lukácsék félre ne rugtak volna.

Keresztül gázoltak a parlamenten, megfojtották a sajtószabadságot, kerékbe törték az egyesülési és gyülekezési jogot, csirájába fojtják legtermészetesebb emberi jogainkat is, piszokba, fertőbe keverték ebben az országban minden tisztességet és becsületet: hát ugyan ezeken kívül maradt-e még s van-e még valami, a mi rácsafolna arra, hogy itt az alkotmányosságunk ma már még árnyéka sincsen, hanem a legridegebb s legdurvább önkényuralom, abszolutizmus garázdálkodik itt.

Szó sincs róla: a gázságot ügyesen csinálták. Urok dicséretét kiérdemelték. Az ordókat, miket

alkotmányunk eltiprásáért kaptak, méltán viselhetik.

A magyar nemzetet harcban, háboruban nagy hadvezérek, öldöklő fegyverek s hatalmas csapatok nem tudták leverni, ám ők egyetlen Pavlikkal s ennek kétszáz rendőrével ezt megcselekedték.

Most már nincs más hátra, mint hogy a nemzetet hozzácsoktassák enhez a helyzethez s véglegesítsék és megerősítsék ezt a most már egészen nyílt abszolutizmust.

Erre is meg van a teljes hajlandóság bennök. Már is készülnek, hogy a mit elkezdtek, vége ne szakadjon s az önkényuralom, melynek ma már annyi sok közöttük a koszorúzott s ünnepezt hőse, romba ne dőjjön.

A jövő hét Keddjén újra megnyitják a képviselőházat. Csendőőrök, rendőrök már is készenlétbe állnak s csak parancsra várnak.

Összeül a Ház. Nem azért, hogy a nemzet igaz érdekeit megvitathassák s a népre áldásos törvényeket hozzanak, hanem, hogy Tiszák nemzetrontó akaratát Pavlik szuronyos védelme alatt kihirdethessék. Ha Tiszák parancsát tudomásul veszik s vakon, alázatosan engedelmessékednek, ám együtt ülhetnek s hallgathatnak továbbra is képviselőink, ám ha mukkanni mernek, egyszerre kiverik Pavlikék valamennyijöket. Ez lesz a parlament, így végeznek újra a nemzet házában.

Nemzeti akaratról beszélni se lehet. A nemzet minden joga s egész akarata Tisza elnöki tarso-lyában van beleyűrve.

A nemzet meg csak tűr. Mintha úgy hinné, hogy van még alkotmánya, pedig látja is, érzi is, hogy — *nincs!*

Hogyne érdemelne nekünk hát Tiszák kiténtetéseket! Hiszen sikerült, a mit kieszeltek: parlamenti csiny köpenyge alatt a teljes — *államcsiny.*

kp

— Elfoglalta hivatalát. Zsiga János telekkönyvvezető, ki betegsége miatt huzamosabb ideig nem felelhetett meg hivatalának egészségösen visszatért és ma átvette hivatala vezetését.

Makó marad a csendes alföldi város

Elmennek a katonák

A győztes csapat főparancsnoka a poigármesternél.

Szivesen üdvözli Makóváros vendégszerető lakosságát

— Saját tudósítónktól. —

Makó, szept. 14.

Lassan-lassan elmúlik a zaj, elvonulnak a katonák. Makóvárosa visszanyeri rendes színtelen külsejét. A sokféle tarka egyenruha mindinkább ritkább lesz a város utcáin, melyek csendesebbek is lesznek. Elmennek a katonák! Hétfő reggelre még csak hírmondóul sem marad közlők egy sem. Makóvárosa pedig visszaesik régi csöndességébe, marad a csendes alföldi város.

Elmennek a katonák.

Az arad csanádi egyesült vasutak állomásán mozgalmas, forgalmas az élet. Két óránként hatalmas katonai vonatok indulnak, melyek a kifáradt harciakat s podgyászaikat szállítják állomáshelyeikre. A derék vasutasoknak ugyancsak sok dolgot ad a katonaság. Annyi sok vonatot beállítására a menetrendbe, erősen komplikálja a vasúti forgalmat. De nemcsak vonaton mennek a katonák. Igen sok, gyalog ment el állomáshelyére. A katonaság bevagyonirozása igen érdekes látvány s sok mulatságos jelenet játszódott le, amint a vidám magyar bakák egymással évődtek.

A katonák háromszázezer koronát hagytak Makón.

Hatalmas, nagy összegre rug az a pénz, amit katonák itt hagytak Makón. Tudósítónknak alkalma nyílt egy magasrangú katonatiszttel beszélni, aki 300000 koronára becsüli azt az összeget, melyet katonák itt hagytak. Mikor tudósítónk kétkedőleg csóválta fejét a

szokatlanul nagy összeg hallatára, a magasrangú katonatiszt meg is indokolta számítását. Azt mondta, hogy Makón körülbelül 50000 katonára vonult át s tartózkodott, habár csak rövid ideig. Egy-egy katonára átlagosan 6 koronát számít, amit itt elköltöttek. Természetesen ebbe a hat koronába számítódik a katonaság számára Makón vásárolt kenyér prófont, szalma, széna, zab, kukorica, hus, fűszer, szóval mindenféle szükségleti cikk. Ugyancsak ebbe a hat koronába számítódik az elszállásolási díjak, melyeket csak ezután fognak kifizetni a lakosoknak. Így már aztán érthető, hogy tényleg 300000 koronát hagytak itt katonák.

Akiknek káruk volt a katonaságtól.

Hát bizony, ilyenek is sokan vannak. Nem egy csanádi gazda igen sokáig sóhajtozva fogja megemlegetni az itteni hadgyakorlatokat. A gyönyörű kukoricatermést s nem egy helyen a szőlőtermést is ugyszólván tönkre tették a gyakorlatzó katonák. A kárbeeső bizottságok szorgalmasan dolgoznak, úgy Makón, mint a vidéken. Batonyán eddig 150 gazda jelentett be kárt közel 30000 korona értékben. Nagylakon már kevesebb a kár, de igen sok a kár Makó és Apátfalva vidékén. Az összes károk körülbelül 400,000 koronát fognak kitenni.

Akiknek hasznuk volt a katonaságtól.

No ezek is csinos számban van-

Üzlet-áthelyezés!

Van szerencsém a m. t. vásárlóközönséget értesíteni, miszerint 15 év óta fenálló

kézmű-és nőidivatáru üzletemet

helyeztem át. Amidőn a m. t. vevőkörömnek cégem iránt tanusított eddigi nagybecsült bizalmáért köszönetet mondok, kérem ezen bizalmat részemre továbbra is fentartani. Minden igyekezetem ezután is oda fog irányulni, hogy szükségletüket szigorúan szabott áraink mellett a legelőnyösebben szerezhessék be. Üzletem vezetésében úgy, mint eddig is, főtörvényem oda fog irányulni, hogy mindenben a legjobbat és legújabbat nyújtsam. Különösen figyelembe ajánlom m. t. vevőimnek újonnan bevezetett menyasszonyi kelengye és kész női fehérenemű raktáramat, továbbá perzsa szőnyegeimet, amely cikkeknél előnyös összeköttetésem révén a legmagasabb igényeket is kielégíthetem. — — Tisztelettel:

Neumann Zsigmond.

Telefon-szám: 80

nak. Hogy a szemtelen kenyér-
uzsorásokat ne említsük, kik elég
gazok és leketlenek voltak egy
kiló kenyérért 60 fillért elkérni a
szegény holtrafáradt katonáktól,
haszna volt Makón a henteseknek,
fűszereseknek, mészárosoknak,
vendéglősöknek, korcsmárosoknak,
no meg a sok dinnyekofáknak is,
akik a sok rossz éretlen tököt jó
pénzen értékesítették. Mindez nem
baj, de azt szégyeljük, hogy
ilyen magyar városban, mint Makó
a kenyéruzsora felüthette fejét s a
rendőrség nem avatkozott bele.
Hej, de jó is volt hajdanában, mi-
kor a régi magisztrátusok, hatóság-
gílag megszábták a kenyér árát,
ha így lett volna tegnap Makón,
akkor ma nem kellene szegyen-
keznünk a tegnapi hallatlanul szem-
telen uszora miatt.

A győztes főparancsnok
Galambos polgármesternél.

A győztes vörös csapatok kiváló
főparancsnoka, köveshalmi Kövess
Hermann tábornagy ma dél-
előlt 11 órakor tábornoki díszbe
öltözve, megjelent a városházán,
ahol dr. Galambos Ignác polgár-
mestert kereste fel s tisztelgést tett
a város fejénél.

Szíves üdvözlés s köszönet M. kováros
derék lakosságának.

Kövess Hermann tábornagy
a győztes vörös csapatok főpa-
rancsnoka körülbelül egy félórát
időzött Galambos Ignác dr. polgár-
mesternél, mivel igen szívélyesen
elbeszélgetett a gyakorlatokról s
sok mindenféléről. A beszélgetés
végén arra kérte a tábornagy a
polgármestert, hogy fejezze ki
névében leghálásabb köszönetét
Makóváros derék polgárságának,
mert a rendkívül szíves, magyaros
vendéglátásért, melylyel őt, tiszti-
karát s a legénységét a város fal-
lai között fogadták. Örökké hálá-
val fog visszagondolni, mondotta
a tábornagy arra a lekötöle-
zően szíves s kedves fogadtatásra,
melyben a működő hadsereget Ma-
kóváros derék polgársága részese-
tette.

A polgármester látogatása a
győztes főparancsnoknál.

Ma délután 5 órakor Galambos
Ignác dr. Makóváros polgármestere
visszaadta a győztes főparancsnok
tisztelgő látogatását. A polgármes-
ter etsősorban melegen gratulálta
a tábornagyot rendkívüli kato-
nai sikeréért, mely igazán bámu-
latos dolog volt. A győztes főpa-
rancsnok szerényen elhárította ma-
gától a dicséretet, derék tisztjeinek
s a fáradhatatlan legénységnek tu-
lajdonította a győnyörű sikert. Majd
újából a város lakosainak szíves jó-
indulatára tért vissza a főparancs-
nok, mire Galambos Ignác dr.
polgármester megemlítette, hogy
Makóvárosában egyáltalában nem
tapasztalható az a bizonyos ellen-
szenv katonákéiránt, aminő más
városokban. Makói népe szereti a

katonát, legyen az magyar, tót,
osztrák, cseh vagy bárminő nem-
zetiségű. Méltányolja a makó nép
a katonák népi fáradozásait s ha
csak lehet segítségére van. A tá-
bornagy látható örömmel hall-
gatta a polgármester beszédét, majd
újából arra kérte, hogy adja tudtul
Makóváros vendégszerető lakossá-
gának igaz hálalát köszönetét szí-
ves jóindulatáért.

Csendes a város.

A győztes vörös csapatok főpa-
rancsnoka holnap vasárnap reggel
hagyja el Makóvárosát, miután
személyesen felügyelt arra, hogy a
hadgyakorlatok befejező része, a
katonaság elszállítása a legnagyobb
rendben s a haditerveknek megfele-
lően történjék. Vasárnap még el-
szállítják az utolsó katonai csapa-
tokat. Hétfőn pedig újából ránehe-
zedik a városra a nagy, nagy al-
földi csend.

Egy havi közigazgatás.

Az alispán havi jelentése.

Csanádvármegye közigazgatási
bizottsága a közbejött hadgyakor-
latok miatt ma délelőtt tartotta
meg Hervay István elnöklésével
szeptember havi rendes ülését.

Az ülés nemcsak hogy nem volt
kellően látogatott, de a jelentések
sem voltak olyan természetűek,
melyek a legkisebb vitára is okot
adtak volna. A havi előadmányo-
kat egyszerűen tudomásul vették.
Legérdekesebb ezek közül az alis-
pán havi jelentése, melyből az
alábbi részleteket emeljük ki:

A közigazgatás menete az elmúlt
hóban a vármegye egész területén
zavartalan volt. A személyes és va-
gyonbiztonság tekintetében panaszok
sehol sem emelkedtek.

Szociális mozgalmak a vármegye
területén nem fordultak elő.

A lakosság legnagyobb része még
a nyári eséplési munkával volt el-
foglalva. A munkások mindennél
elegendő keresetre találtak, sőt ma-
jdan mindenütt tapasztalható volt a
munkások hiánya, a minnek követ-
keztében több helyen a napszámbe-
rek szokatlan módon emelkedtek.

Az elmúlt hónapban a vármegye
egész területén a szeptember havá-
ban megtartott nagy hadgyakorlatok
előmunkálatai foglalkoztatták a ható-
sági közökeket. Az összes közutak
és azok tartozékainak rendbe hozá-
sa, a köz és állatgyógyászati preventív
intézkedések megtétele, a nagymérvű
katonai beszállások elrendezése
és számtalan más ezzel összefü-
gő intézkedések a legnagyobb mérv-
ben igénybe vették a tisztviselők te-
vékenységét. A legnagyobb buzgó-
sággal igyekeztek megtenni mindent
arra nézve, hogy a vármegye terüle-
tén ez alkalommal legelső ízben tar-
tandó nagy hadgyakorlatok zavartalan
lefolyása biztosíttassék.

Az elmúlt hónapban a kovácskői és
battonyai és nagylaki járásokban a

fősorozás minden legkisebb akadály
nélkül befejeztetett. Intézkedett az
alispán, hogy augusztus hó végén
a vármegyei árvaház működésének
megszűnése folytán azon árva gyer-
mekek, a kiket az árvaházi választ-
mány rendelkezése folytán tovább
tanítanak, megfelelő módon elhelyez-
kedhessenek. Négy fiúgyermeket a
makói diakóthonban helyeztek el,
két kis leányt pedig ideiglenesen al-
kalmatlan helyre adták ki ellátásra.

A vármegye alispánja a Kövér
Béla főszolgabíró elleni fegyelmi
ügyben a tiszt ügyésznek adta ki az
iratokat indítványtétel végett. Hason-
ló képen a tiszt ügyésznek adta ki
az iratokat Nemesik István elleni
fegyelmi ügyre vonatkozó vizsgálati
iratokat is.

Mi ujság a politikában?

Rendezik a cimerkérdést.

A kormány újabb cselfogása.

Meg fogják oldani a cimere- és
jelvénykérdést; ez a nevezetes új-
ság a politikában. Maga a minisz-
terelnök beszélgetés formájában
közölte a képviselőkkel a hirt, a
mely igen nagy szenzációt keltett.
A miniszterelnök kiemelte, hogy a
bizottság, amelynek feladata a
megoldás előkészítése lesz, már a
jövő héten megkezdte munkáját és
záros natáridő alatt megszerzi je-
lentését, hogy a megoldás ideje
ne maradjon a távol bizonytalanságban.

Nem lehetetlen, hogy taktikai ra-
vaszság volt Lükács László minisz-
terelnök részéről a cimere- és je-
lvénykérdésnek újabb való felvetése.

Ezzel a ravaszkodással akarja a
ravasz örmény tompítani az ellen-
zék harci életét. Amde hiába, min-
den ravaszkodás, taktika s cselfo-
gás, az ellenzék egy ilyen kicsi
engedménnyel nem lehet letéríteni
arról az utról, mely a népjogok,
az általános, egyenlő, titkos vá-
lasztójog megalkotásához vezet.
Ezt a vívmányt hozza a kormány,
akkor majd lehet beszélni a beke-
ről, hamarabb nem.

NAPI HIREK

Tájékoztató.

Naptár. Szept. 15. Római katr. Amát pk.
Gör. kath. Auguszt. 31. B.-A. óv. t. Nap
kél 5 óra 32 perckor, nyugszik 6 óra
20 percór.

Időjárás. A budapesti meteorológiai in-
tézetnek Makóra érkezett jelentése sze-
rint a következő időjárás várható: Vál-
tozóköny, hűvös idő várható, hősüléd-
sel és elvélve csapadékkal. Sürönyprog-
nózis: Változóköny, szeles, hűvösebb.
Délhőmérséklet: 18,9 Celsius.

Hideg ősz.

Fázunk pedig alig mult el még
az augusztus s alig éreztünk vala-

mit a nyárból. Ez a nyár alapo-
san kifigurázott minden komoly
és nem komoly százesztendő
jövendőmondót. Februárban tavasz
volt, áprilisban tél, májusban pár
szép napot kölcsönzött a titokza-
tos természet, árva emberfiókainak,
azán esikkadt, elpárolgott a nyár.
Most itt a hűvös, hideg borongós
ősz. Naphosszat esik a szitáló
hideg eső s csak nagyon ritkán
süt a nap. Sugara már nem meleg-
ít, csak bearanyozza a vidéket
megegyszer fáradt csókjával. Az-
tán jön majd a vigasztalan hosszú
tél, melynek előszelét már most is
érezzük a rendkívül korán beállott
hideg őszi időjárásban.

- Justh Gyula állapota. Ma dél-
előtt az a hír volt elterjedve, hogy
Justh Gyulának, a függetlenségi
és 48-as párt elnökének állapota
komolyra fordult. A hír valódisá-
gának megállapítása végett illeté-
kes helyen kérdést intéztünk a be-
teg vezér állapota iránt s jelent-
hetjük, hogy Justh Gyula állapota
egyáltalán nem ad okot aggodal-
omra.

- Közggyűlés a városnál. Makó
város képviselőtestülete, mint meg-
irtuk, a hadgyakorlatok miatt nem
tarthatta meg a rendes időben
szeptember havi rendes közgyű-
lését, melyet hétfőn tartanak meg
Galambos Ignác dr. polgármester
elnökségével.

- Isteni tisztelet a reformátusok-
nál. Holnap vasárnap a reformátu-
soknál az isteni tiszteletet a kö-
vetkező sorrendben tartatnak:
Belvároson délelőtt 9 és délután
2 órakor Nagy Károly lelkes, új-
városban ugyanabban az időben
Dérczy Imre segédlelkész. Komlósi
úti iskolában Kocsis János kül-
területi hitoktató prédikálnak.

- A polgármester fegyelmi ügye.
Csanádvármegye alispánja, mint
ismeretes a korcsolyató lecsapo-
lásánál elkövetett mulasztások miatt
fegyelmi vizsgálatot rendelt el Ga-
lambos Ignác dr. Makó város pol-
gármestere ellen. Az ügy most
van folyamatban, a mennyiben a
vármegye alispánja kiadta azt vé-
leményezés végett a vármegye
tisztí főügyészének.

- Elismerés a megyei tisztvi-
selőknek. Csanádvármegye alispánja,
mint lapunk más helyén meg-
irtuk, a mai közigazgatási
bizottsági ülésen jelentést tett arról,
hogy a hadgyakorlatok körül a
polgári hatóság tisztviselőinek igen
sok dolga volt. A vármegyei köz-
igazgatási bizottság méltányolva a
tisztviselők fáradozását, elismerését
fejezte ki Hervay István alispánna,
Gellér Béla műszaki tanácsossal és
a járási szolgabírókakkal szem-
ben.

- A mezőkovácskői kérése.
Dacára annak, hogy az aradcsa-
nádi vasutak állomásán igensok

Egy főzőutasítás!

Zöldbaleves.
(6 személy részére).

Vizet teszünk fél, abban egy kanál sőt. - Ha forr a víz,
beleteszünk egy fél kg. tisztított zöldbabot és megfőzzük puhára. -
6 deka zsírral és 3 kanál liszttel rántást készítünk, egy kis vörös-
hagymát reszelünk bele, finomra vágott zöld petrezselymet, meg egy
kis paprikát adunk hozzá és azonnal feleresztjük forró Maggi-hus-
levessel. - (A Maggi-féle husleves-kockát egynegyed liter forró víz-
zel leöntjük s rögtön kész husleves nyerünk.) - Kevés törött bor-
sot és ecetet is tegyünk bele, a tálaláskor pedig 2 deci tejfölt. -
Főzhetünk bele csipetkét.

Győződjék meg kérem, hogy a

MAGGI -féle kockák-ból, dbja. 5 f.,

előállított husleves a hamis leveseknek
erőtéljes, jó izt
ad.

motor közlekedik, a mezőkovácsházaiaknak még sem volt jó összeköttetésük, mert ha például Bottonyára a járásbíróhoz kellett menniök, úgy már a kora hajnali órákban el kellett indulniok, mert a későbbben induló vonattal rendszerint lekésnek a bírósági tárgya. Csaknem így voltak a mezőkovácsházaiak a Végegyházáról Mezőhegyesre induló vonattal. Ennek ugyanis nem volt összeköttetése azzal a gyorsmotorral, mely reggel 9 órakor érkezik Szegedre. Ez oknál fogva a mezőkovácsházaiak úgy a Szegedre, mint Budapestre való utazása igen meg volt nehezítve. A mezőkovácsházaiak a közigazgatási bizottság útján kérelmezték a vasutak célszerű megváltoztatását. A kérelmet Csánadvármegye közigazgatási bizottsága mai üléséből kifolyólag pártólólag terjesztette fel illetékes helyére.

A marosi fürdő ügye. Mikor a marosi fürdőt elvitte a víz, megirtuk, hogy a polgármester Gera Sámuel városi főjegyző elnöksége alatt bizottságot küldött ki annak kiderítésére, hogy nem terhel-e valakit ennél az esetben mulasztás? A bizottság ma kint járt a helyszínen és vizsgálatot tartott, mikor is megállapította, hogy ez ügyben mulasztás senkit sem terhel és egyedül a hirtelen megáradt víz vitte el a fürdőt. A bizottság egyben a főmérnök véleménye alapján azt a javaslatot terjeszti a hétfői közgyűlés elé, hogy a fürdőt vontassa el a város a Szegedi téli kikötőbe, mert a tavaszi vízaradásakor, a közfürdő könnyen ki lenne téve annak, hogy ismét elvinni a vizet.

Orvosi szolgálat vasárnap. Vasárnap délután 3 órától hétfő reggelig a sürgős betegségeket dr. Dózsa Lajos és dr. Paka Imre látják el. Sürgős esetekben tehát hozzájuk forduljon a közönség. Vasárnap d. e. azonban valamennyi orvos rendel.

Tűzoltó gyűlés. Holnap vasárnap délután 10 órakor Apátfalván az ottani tűzoltó testület választmányi ülést tart Zsiga János csánadvármegyei tűzfelügyelő és dr. Espersit János szövetségi titkár részvételével, az október hó közepén Apátfalván tűzoltó versenyekkel összekötött szövetségi közgyűlés határnapjának és a verseny feltételeinek megállapítása végett.

Gomba hachée. Tetszés szerinti, élvezhető gombákat jól megtisztítottunk, finom szeletekre vágdalunk, vízzel leforrázunk s zöld petrezselyemmel és fehér hagymával párolunk. Azután azt egy kevés liszttel besorjuk, levestel feleresztjük s a sóval és ecettel savanyított hachéet 2 savanyu tejfellel elkevert tojássárgájával elegyítjük. Közvetlenül a tálalás előtt 6-8 csepp Maggi-féle ízesített tejszín bele, jól elkeverjük s az asztalra adjuk.

Eltűnt flóbert puská. Schwarcz Sámuel néhány nappal ezelőtt egy 6 milliméteres flóbert puskát vásárolt, melylyel ma a verebeket akarta ijeszteni. Mikor azonban a puskát kereste, annak hiült helyét találta. Valami enyves kezű atyafi elemelte. A puská tolvajt most keresi a rendőrség.

Civakodó asszonyok. Diós Mihályné és Kenéz Sandorné makói asszonyok régóta hadilábon állottak egymással és fentek egymásra a fogukat. A két ellenséges indulatú asszony ma találkozott egymással, mikor Kenéz Sandorné egy husánggal támadott rá ellenfelére és agyonütéssel fenyegette, de ebből csak annyi lett, hogy összetörte a Diós Mihályné karján levő kantákat. A verekedő asszony ellen a rendőrség megindította az eljárását.

A református szülők figyelmébe? A közbejött katonai beszállások miatt

az elemi iskolák évmegnyitó istentiszteletét Hétfőn, azaz 16-án nem tartják meg. Az évmegnyitó istentisztelet pontos idejét ugyancsak e helyen a hívekkel közölni fogom, miért is kérem, hogy a lapokat figyelemmel kísérjék. *Bereczky László.*

Ertesítés a szülőkhöz. A belterületi állami elemi iskolába járó tanulók t. szülőit tisztelettel értesítem, hogy mindhárom, tehát a Deák-Ferencz, Szegedi és Eötvös utcai iskolákban a katonák eltávozása után szükséges takarítások miatt, a tanítás folyó év szeptember hó 21-én, szombaton délelőtt 8 órakor kezdődik. Az elmaradt beiratkozásokat azonban szeptember 16., 17., 18-án délelőtt 8-11-ig délután 2-4-ig a Deák-Ferencz utcai iskolánál folytatjuk. Makó, 1912 szeptember 13. *Tókos Izsák* állami iskolai igazgató.

Betörés lopás. Dégi Julianna ma panaszt emelt a rendőrségen, hogy ma míg ő a piacon járt, hogy a szükséges bevásárlásokat megtegye ismeretlen tettes behatolt lakásának ablakán és onnan a szekrény feltörése után 32 korona készpénzt elvitt. A betörőt, ki nagyon ismerete Dégiéknél a házi rendet keresi a rendőrség.

Felülfizetések. A makói összes szervezett ipari munkások által rendezett táncmulatságon felülfizettek: Alexi József, Kemény Béla, Borbély József (Lele) és Dr. Dózsa Simon 5-5 koronát; Szilvassy Alajos, Lengyel Mihály, Fáber Lajos, Maczelka Ferenc 3-3 koronát; Elek Lajos, Márton Dávid, Bakos Gyula, Kocsis Lajos 2-2 korona. N. N. 1 korona 30 fillér, Kugler Sándor 1 korona 24 fillér, Jung Antal 1 korona 20 fillér, N. N. 1 korona 60 fillér, Rubinstein Simon, N. N. Faragó Bandi, Szórádi István, Biró Sándor, Háj János, Pernecky Lászlóné, Butyka Zsigmond, Luba Antal, Cseh József, Váradi György, Széll Miklós, Széll N. Hemdó József, Kendrusz András 1-1 koronát; Naicsa János, Varga József, Naicsa Lajos, Hévízi Pál, Kiss Aladár, Hegedűs Ferencz 60-60 fillér; N. N. 50 fillér, P. J. 40 fillér, Baktai Ferencz 40 fillér, Bagonya Mihály 30 fillér, Csikós Pál, N. N., N. N., N. N., 20-20 fillér, Mándoki János és Szárbik István 10-10 fillért, mely adományokért a rendezőség hálás köszönetét fejezi ki.

Egy hét óta megváltozott sok nő képe, nem hiába van az asszony piac a Drogéria előtt, melynek hirdetésményünk szerint majdnem varázs erejű szereit a szépséghibákat biztosan eltüntetik.

Anyakönyvi hírek. Házasságot kötött. Szoke Zoltán Kovács Juliannával. Elhalt. Gera Lórád Lőrincz Istvánné 52 éves korában.

Leszurta az urát.

Ha az asszony féltékeny.

Hoffmann Lászlóné makói asszonyi, dacára annak, hogy ötven tavasz viharzott el fölötte, rettentően kizozta a féltékenység. Az urát azzal gyanúsította, hogy mindenkiivel megcsalja.

Egy éjjel férje éjfél táján tért haza. Az asszony szó nélkül nekikintott s konyhakéssel az ember arcába szurt. A szerencsétlen asszonyt letartoztatták s ügyében pénteken ítélték a szegedi királyi törvényszék büntető tanácsa. Hoffmanné azzal védekezett, hogy a merénylet alkalmával öntudatát veszítette a féltékenységtől s nem tudta, mit cselekszik.

A sértettként kihallgatott férj kijelentette, hogy feleségének megbocsát s megbüntetését nem kívánja. A bíróság súlyos testi sér-

tését egy hónapi fogházra ítélte az asszonyt, de ezt a büntetést is kitöltöttnek vette a vizsgálati fogással. Így a féltékeny hitvest rögtön szabadon bocsátották.

Nyílt-tér. *)

*) E rovat alatt közlöttékért nem vállal felelősséget a szerk.

Nyilatkozat.

Batka István hagymakereskedő abból kifolyólag, hogy cégünkben kivált, a „Makói Ujság” mult vasárnapi számában „Több kertész” aláírással nyilatkozatot tett közzé. E nyilatkozatban teljes elfogultsággal a tényeket részint tévesen, részint pedig elferdítve adja elő. Hirlapj polémiába vele mégse bocsátkozunk, mert a való igazságot a holnap, vasárnap tartandó rendkívüli közgyűlésünkön, mint illetékes helyen terjesztjük elő s az érdekeltek ott meg fogják látni az érem — másik oldalát is. Makón, 1912. szeptember 14.

Egyesült makói hagyma és zöldségtermelő kertészek értékesítő szövetkezetének igazgatósága.

SZINHÁZ.

Az asszonyfaló.

Eysler bájos, fülbemászó muzsikájú operettjét, az Asszonyfalót mutatta ma be Nádasy kitűnő szintársulata. Magáról a darabról annyit, hogy nem esodálkózunk azon, hogy Budapestzen jubilaris előadásokat ér meg ez a nagyszerű operett. Gyönyörű zenéje s szellemesen vidám szövege soká fogja még a publikumot vonzani. A mai előadás egyike volt a legsikerültebb operett bemutatónak. Zsufolt ház tapsolt lelkesen a kitiűnő szereplőknek. Első helyen említjük meg Falk Erzsébet a társulat kitiűnő koloratur énekesnőjét, ki a beteg Peterdy Etel szerepét töltötte be, sok igyekezettel s paratlan sikerrel. A közönségnek eleinte rosszul esett Peterdy hiánya, de később dusan kárpótolva érezte magát. Falk Erzsébet gyönyörű énekével, rutinos s mégis diszkrét játékaival sokszorosan megérdemelte azt a lelkes tapsot, mely minden jelenése után felhangzott. A másik nagy női szerep szintén kitiűnő kezekben volt. Molnár Janka ez a bájos színésznő pompás volt Tilda szerepében. Sok tapsot kapott s igazán megérdemelte. Ezt a két kitiűnő művésznőt méltán szorrette meg a közönség s örül ha a színpadon látja őket. Nádasyne ma este is kitiűnő volt. A férfiak közül Remete pompás huszárezredese Komlós Kamillója eredeti és igen kitiűnő alakítások voltak. Korda Sándor Donogán báróján sokat mulatott a közönség. A diszletek káprázatosan szépek voltak s dícsérték művészelkü, zseniális rendezőjüket, Pászort.

Allítsa meg

a rikkancsot és kérjen tőle egy „Makói Független Ujság”-ot megta-lálja benne, amire -szüksége van. -

A „Makói Független Ujság”

előfizetési ára vidékre :

Egész évre . . . . 14 Kor.
Félévre . . . . . 7 Kor.
Negyedévre . . . . 3 K. 50 fill.

Regény.

Szerelem a sirig

vagy * (158)

Két fiatal szív szomorú végzete.

MÁSODIK RÉSZ.

VII

Bocsássanak meg, hogy hamarabb el kell hagynom önöket, semmint szándékoztam.

A gyáros sajnálkozott és Simonne nagyon nyugodt hangon udvarias sajnálatát fejezte ki.

Trangyt meglepte lányának a hidegvérűsége.

Azt következtette belőle, hogy már tudomással bírt arról a váratlanul bejelentett elutazásról, melyet valószínűleg együtt eszeltek ki.

- Rászánta volna magát végre hogy szót fogad nekem, kérdezte magában, vagy talán azt hiszi, hogy ily módon elhallgattat?

Hegy tisztábban lászson, a mint a reggeli véget ért, eltűnt, a postára ment és ügyes kérdezősködések után meggyőződött róla, hogy a Serraval Jean címére semmi távirat nem jött.

És ez az utóbbi, a mint mondta két órai hajóval el akart utazni.

Meg levén győződve róla, hogy ez az elhatározás bizonyosan valamely furfangos fogást takar, mely az ő éperségének a kijátszására van szánva, erősen törte a fejét.

Mi sem ejti inkább kétségbe a bizalmatlad embereket, mintha valami titkot éreznek maguk körül lebegni és nem tudják az kitalálni.

Mikor a vacsora órája együvé hoozta a családot, Trangy mogorván ült az az asztalhoz s a lánya látszólagos nyugalma még inkább felbőszítette.

Divoire tetszése szerint perorálhatott.

Az pósa alig hallgatott rá. Savanyu arccal, mélyen elgondolkozva megint csak azzal tépelődött:

„Miert küldte el Simonne Serravalant?”

Pár szó a társalgásba vetve, hirtelen magához térítette.

Divoire Toronról beszélt s felsorolta tervbe vett újabb javításait, Simonne egyszerre reszkető hangon megjegyezte:

- Minthogy a Berta áldozása után oda költözünk ki, szükséges volna kimenni s utána nézni, hogy minden rendben legyen . . .

Ha nincs ellenvetésed ellene, én holnap ki megyek és ott töltöm a délutánt.

Ez az indítvány, melyet Divoire legott helyben hagyott, rögtön felnyitotta a Trangy szemeit:

- Megvan! gondolta magában, találkát adott neki Toronban . . .

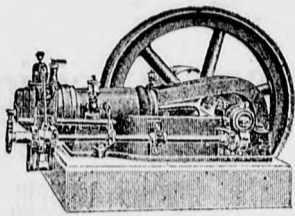
Feszélyezem őket itten és oda fenn szabad lesz nekik a vásár! Folyt. köv)

ÉRTESITEM a tisztelt **KERESKEDŐ, VENDÉGLŐS és ITALMÉRŐ** urakat, hogy mindenféle minőségű, közönséges és finom tiszta szeszmentes pálinkák, valamint **rumok és tea-rumok** és mindenféle **liquörök** legelőnyösebb beszerzési forrása

Iritz Sámuel özv.
cégnél **M A K Ó.**

Nyersolaj szivógáz **MOTOROK**

benzin és lokomobilok

Gyors szállítás. Kedvező fizetési feltételek. Messzemenő jótállás.

Drezdai Motorgyár Részv.-Társ.
Németország legrégibb, legnagyobb motorgyára.

147 VEZÉRKÉPVISELŐ:
Gellért Ignác és Társa
Budapest, V., Koháry-utca 4. sz.
(Alkotmány-utca sarok.)

3 szobás

lakást keresek a főtéren közelében. Cim a kiadóban.

A „Duna” biztosító társaság ügyének gyorsabb elintézése végett Makón főügynökséget létesített, melynek vezetésével

Makai Sándor tisztviselőjét bizta meg. Iroda: Iritz Márton fiaivaskereskedőnél Makón.

Táncitanítási felhívás.

Alulírott van szerencsém az igen tisztelt szülők és gyámok b. tudomására hozni, hogy október 1-én az új táncanfolyamot

az őszi időnyre a legszigorubb illem betartása mellett megkezdem. — Tanítani fogom úgy a régi, mint a legmodernebb táncokat s hogy tanítványaim ezt teljesen elsajátítsák, a tanítást időhöz nem kötöm, addig járhatnak hozzám tanítványaim, míg minden táncot el nem sajátítottak. — Felkérem tehát az igen tisztelt szülőket és gyámokat, hogy gyermekeiket minél előbb beiratni sziveskedjenek. — Iratkozni lehet lakásomon, Gróf Vay-utca 250. sz. a., ahol most is állandóan tanítok.

A n. é. közönség b. pártfogását kérve, maradtam kiváló tisztelettel
Schwartz Miksa,
okl. táncitanító.

Lapkihordó-fiúk

felvételnek a kiadóhivatalban.

Az „**OLLA**” több mint 2000 orvos által legmegbízhatóbbnak van ajánlva. Olla lerakatok az Olla plakátok által kívánnak tüntetve.

Ára tucatonként 4, 6, 8. és 10 korona. Kapható: Breuer Zoltán, Sándor Zsigmond és Ember József gyógyszerárában.

Kiadó föld.

A palotai-ut mentén 7 köblös ugarföld 2 évre, haszonbérbe kiadó. Értekezhetni lehet **ÖZV. HÓS ISTVÁNNÉ,** Szilágyi Viktória tulajdonossal, Aradi-utca 2232. szám alatt.

Gépiró

délutánfoglalkozást keres.

Cim a kiadóban.

Asszonyok s férfiak,

kik más munkára már képelenek, a

Makói Független Ujság

árusításával pénzt kereshetnek. — Jelentkezzenek a kiadóhivatalban. (Kossuthszoborral szemben.) o o o

Föld és ház eladás.

2584. számú új utcai és 2676. számú kigyó-utcai házam, a rákosi-utfélen levő egy járandóm, a kákás alatt levő egy járandóm, a belső nyomáson, a keskeny-hegynék innenső végénél levő egy járandóm örök áron eladó.

Bökönyi István 2584. sz.

Nem szabad, dehogyszabad...

stb. kuplékat, népdalokat, katoná és cigányzenét éléthűen játszva az eredeti „Eufon” tölcsernékű be-szélőgép, mely legújabb dupla kottával csak 40 korona

WÄGNER „Hangszer király”-

nál BUDAPEST, József-körut 15-I.

Használt kottákat becsereél. Nagy fényképes árjegyzék ingyen.

Kiadó föld.

A tápéi réten (pajorban)

14 és fél hold

(1200 négyszögöles) föld hagyomány alá egy évre kiadó. Értekezhetni lehet Tápén, a községi 767 jegyzővel.

Eladó föld.

A palotai-ut mentén második dűlőben, végül az apátfalvai határra érő 10 katasztrális hold föld eladó, vagy hagyományra is kiadó; ugyanott 4 boglya lóval nyomtatott szalma is eladó. Értekezhetni lehet **KUSZ ISTVÁN** tulajdonossal, Andrassy-utca 2924. régi szám alatt. [766]

Legjobb asztali borok

és mindennemű különleges borok kis és nagy mértékben

Iritz Sámuel özv. cégnél kaphatók.

Eladó ház

üzlethelyiséggel és gabona magtárral, valamint egy 38 holdas belső tanya, mely konyhakertésznek és tejgazdaságnak igen alkalmas. Tulajdonos **Alber József** Temesvár, 710 Erzsébetváros, Király-tér.

Eladó földek.

A Soványban, az új munkásházak közelében levő 600 négyszögöl területű földem, továbbá a Bánomban levő 100 és 2200 négyszögöl területű földjeim akár egészben, akár parcellákban örökáron, szabadkézből eladók. Értekezhetni lehet **Kocsis Károlynál,** Kálvária-utca 5. ujszám alatt. — Ugyanott egy jókarban levő farafu verseny kerékpár is eladó.

Ház- és földeladás.

Dálon, Batik Menyhért és Kusz József szomszédságában, egy tagban levő három fertály ugarföldem örökáron eladó.

Jóó János Batthyány-utca 2361 sz.

A csanádpalotai határban, de a magyarcsanádi vasúti órház mellett **9 és fél** katasztrális hold levő szántóföld, esetleg hagyma alá is, haszonbérbe kiadó. Értekezhetni lehet:

Dr. Kiss Pál, makói ügyvéddel.

Földeladás.

Bogárzóban, Szemes Péter mellett **6 és fél** köblös szántóföld haszonbérbe kiadó, vagy örökáron eladó. Értekezhetni lehet **Szentpéteri Istvánnal,** Hosszu-utca, 1400. 749 szám alatt.

Eladó föld.

A rákosi és az igácsi ut közt elterülő járandó örök áron eladó. Értekezhetni lehet **ÖZV. POSZTOS FERENCNÉ** tulajdonosnál 2679. sz. a. az Arad-Csanádi állomás mellett.

Kiadó föld. A Gyilkos-tó melletti két járandóm haszonbérbe, hagyma alá is kiadó. Értekezhetni lehet **Szabó Imrénével,** 764 Megyeház u. 11. sz. a.

Eladó vetőgép.

Egy jókarban levő Schuttelwort-féle 17 **vetőgép** eladó. Értesororos kezethetni lehet **Borbás József** tulajdonossal, Vá-751 sárhelyi-utca, 46. ujszám a.

Eladó föld. Csókáson egy és fél fertály elsőrendű szántóföld a rajta levő tanyaépületekkel együtt örökáron, szabadkézből eladó. Értekezhetni lehet **Dr. Holler György** ügyvéddel. 765

Eladó föld.

A nagy Ján- **2 napos** pusztafölgorban levő dem szabadkézből, örökáron eladó. Értekezhetni lehet **Fodor Jánossal,** Mes-719 kó utca 38. ujszám alatt.

Kényelmes és olcsó

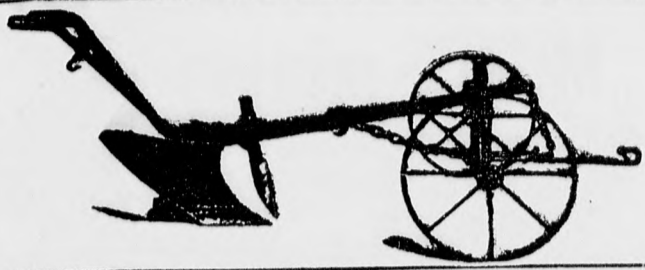
bér-automobil

vidékre és bármelyik vasuti állomásra.

Glück Samu cégnél

Makón.

Telephon-szám: 88.

Telefon-
szám:
126.

ÉRTESETÉS!

Van szerencsém a t. gazdaközönség b. tudomására hozni, hogy **gazdasági gépraktáramat**

a legújabb gazdasági gépekkel kibővítettem. Az őszi szántáshoz 1 teljes waggonrakomány hirneves Bächer-féle tüköracél kormány-nyal ellátott - mindenféle nagyságban - **ekét** szereztem be, ezen ekék kiválósága abban rejlik, hogy bárminő nedves földben is nem ragadnak és igen csekély vonóerőt igényelnek, bárkinek is próbaszántásra rendelkezésére bocsájtom. Továbbá raktáron tartok mindennemű fogas és láncos boronákat, 6-8 és több vasu **kultivátorokat, tárcsás boronákat.**

szecskavágó, répavágó, kukorica morzsolókat, és elsőrendű Ringeisen-féle tizedes mérlegeket.

Különös figyelmébe ajánlom a t. gazdaközönségnek a világhírű **Melichár-féle Unikum-Drill sorvető Imperátor műtrágya és magvető gépeket,**

melyek miután sorba vetnek és sorba trágyáznak, utólérhetetlen tökéletességükkel fogva ez ideig páratlanul állanak e téren és már is nagy kereslet. **Ujdonság!** Raktáron tartom az eddig még nek örvendenek. nem ismert és kitűnően bevált

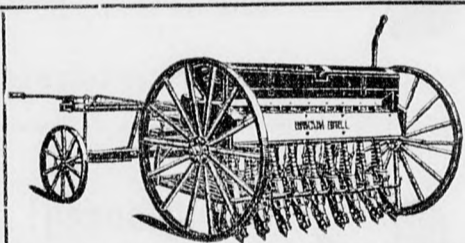
Johnston-féle kukoricaszár aratógépet.

Ennek előnyös és könnyű munkaképességét, valamint kezelését raktáramban bemutatom. Végül mindenféle gépek azonnali javítását - a legs-oladabb áron elvállalom és jóállás mellett teljesítem - **LEGUJABB! Léghűtéses (vzhűtés nélküli) MOTOR,** egyszerű, veszély nélküli, bárki által könnyen kezelhető.

A t. gazdaközönség becses pártfogását kérve továbbra is - tisztelettel:

Lipták Béla

mezőgazdasági gépraktára és javító műhelye Makó, Kálvária-útcán (az új kórházzal szemben.)

SÁNDOR ZSIGMOND

»Isteni gondviselés« gyógyszer-tára

MAKÓN, Szegedi-utca.

„Sándor-féle Ibolya-crém.“ Főfőlmulhatatlan szer az arc és kéz ápolására. Pár napi használat után a bőrt oly meglepően szép-pé változtatja, hogy ennek hatását mindenki csodálja. Eltávolít az arcról mindennemű pattanást, bőrtakát, szepjót, májfoltot és a bőrnek fehér és üde színt kölcsönöz. Ára: 1 kor.

„Sándor-féle Ibolya-szappan.“ Teljesen lugmentes, semminemű maró anyagot nem tartalmaz és kitűnő illatú. Az Ibolya-crém hatását tetemesen elősegíti. Ára: 70 fill.

„Sándor-féle Ibolya-pouder.“ A legjobb és legártalmatlanabb ápoló szer. Ára: 1 kor.

„Sándor-féle Ibolya-mosdó víz.“ Ára: 1 kor.

„Sándor-féle szájviz.“ Meggátolja a fogak lazulását és fogköz képződést, fűdítőleg hat a szájizre, eltávolítja az étel és az odvas fogak által okozott szájzsagot. Ára: kis üveg 80 fill., nagyobb üveg 1 kor. 40 fill.

„Sándor-féle hajszesz.“ Kitűnő összetételénél fogva megszünteti a korpaképződést, hajhullást, megóvja a haját mindenféle betegségtől és a hajgyökereket megerősíti. Egy üveg ára 1 kor. 20 fill.

Raktáron tartom az összes gyógy- és pipere különlegességeket, különböző gyógyborokat, az összes kötszereket, betegápolási cikkeket. Francia illatszerek és az összes drogéria cikkek kaphatók.

„Cimexin“ poloskairtó, nagy üveg 2 kor., próba-üveg 60 fill., hozzávaló fecskendő 40 fill.

Csillag-pouder 3 színben. 1 doboz 1 kor. (szarvash)

Szeptember elsején nyílt meg Makón a kasznárlakban

a CSILLAG DROGERIA
gyógyáru üzlet.

Kötszerek és sebészeti eszközök. Francia illatszerek az összes italokban kimérve és eredeti üvegekben. Háztartási cikkek. Szájvizek, fogporok, fogpaszták. Hajápolási és hajfestő szerek, irrigátorok, gummi különlegességek. Színházi pirosítók és festékek.

A valódi Kölni-víz makói főraktára.

Üvegenként 1 és 2 korona.

Kölni-szappan 40 fillér.

Tea-, cognac-, rum- és likőr eszenciák és ezek készítéséhez tiszta szesz. - Fésűk, kefék, szappanok, hajtűk.

Vera Violette brillantín 3 színben 30 és 60 fill.

Csillag-eréme legjobb arcfinomító 70 fill.

Csillag-szappan 70 fillér, 3 darab 2 kor.

Megérkezett!

500 drb. lendamaszt abrosz, ára	3, 6, 8, 10 korona.
200 drb. lendamaszt milyó, ára	90 fillér.
Férfi ingek, fehér és színes	1-50, 2, 3 korona.
Gallérok darabja	20 fillér.
Arcfátyol métere	20
Hímzések métere	15, 20, 30
Női keztyűk párja	30
Valódi francia selyem batiszt	50, 70, 80
Angol mosó zefírek	70, 80, 90
Remek női ruhaszövetek	60 fillértől 5 koronáig.
Férfi ruhaszövetek	3 koronától 6 koronáig.
500 tucat vászonzsébkendő, melynek ára 5 korona volt, tucatja	230 korona. - Valamint a még itt felnem sorolt különböző
	cikkek rendkívüli olcsó árban.

ALKALMI ÁRUHÁZ Kossuth-szoborral szemben.

Saját szerkezetű láncoskutat készítése felelősséggel!

Gépek javítását, átalakítását a legmodernebb szerszámok segítségével a legpontosabban és legolcsóbb árban, kedvező fizetési feltételek mellett eszközöl:

Gulácsi János vasipartelepe és gazd. gépraktára **Makó,**
Dessewffy-tér 31. szám. (Ludpiac.)
Telefonszám 50. Telefonszám 50.
347. Autogén hegesztés és vácás!

Király Lajos áruházában

a következő nyári áruk a szezon előrehaladottsága miatt leszállított árban vásárolhatók:

Lüszter kabátok II koronától.	Schiffon	70
Mosó bluzok 2-	Jó mosó pongyola	7-
Szövet bluzok 3-	Aljak	5-
Hímzett batiszt 3-50	Selyem alsók	8-
Csipke 4-	Schiffon	2-80
Hímzett fűzővédő 1-		

Női ingek, háló kabátok, nadrágok, igen olcsón.

Leány lüszter ruhák! Szabott ár!

Tubarózsa-krém és kenőcs az arcról kitést, szeplőt és májfoltot a legbiztosabban elmulaszt. 1 tégely 1 korona. **Tubarózsa-hajkenőcs** a haj és bajusz növést legjobban elősegíti!

1 tégely 1 korona. — Tubarózsa-hőlgypor, 1 korona. — Tubarózsa-szappan, 50 fillér. o o o o o

— Hajregenerátor, az őszülő hajnak visszaadja eredeti színét. — Salofor, kéz- és lábizzadást gyorsan megszüntet. 1 üveg 70 fill. Mindennemű gyógyszerek, bel- és külföldi különlegességekből nagy raktár.

TÓTH Kochillia szőlőmoly és gyümölcs féregirtó anyag, egyszeri permetezés-sel a molyt, petéit, álcáit és pilléit, azonkívül a gyümölcsösben garázdálkodó rovarokat és élősdieket tökéletesen elpusztítja! Teljesen ÁRTALMATLAN úgy a növényzetre mint az emberi szervezetre! — Egy adag 400 négyszögöl területű szőlő bepermetezésére elegendő.

Kapható Makón és vidékén egyedül:

JENEI SZÉKELY LAJOS
gyógyszerész »Szent István«-téri gyógyszer-tárában
MAKÓN. (a róm. kath. templom mellett.)
Raktáron nem levő dolgokat meghozatok!
Telefon-szám: 127. Telefon-szám: 127.

Ez a „MUKI“ művész. Szájharmonika dobbal.

Bárki egy óra alatt megtanulhat rajta játszani. A dalokat a művész harmonikán játszik, a valódi bőrrrel ellátott dob pedig kíséretül szolgál. Ára tokkal és egy mesés ajándékkal együtt csak 4 korona

o Wágner a „Hangszer-Király“ o országszerte elismert elsőrendű hangszeráruházában, Budapest, József-körút 15. Fényképes árjegyzék ingyen. — **Óvás:** Figyeljünk jól a pontos címre és a házszámra.

Makó város legkellemesebb szórakozó helye a

KORONA-SZÁLLÓ
KÁVÉHÁZA, ÉTTERME ÉS KERTELYISÉGE.

Kávéháza teljesen újonnan, a legmodernebb kényelemmel berendezve a legkedveltebb találkozó helye az uri közönségnek és családoknak.

Kitünő konyha, kiváló borok, minden időben frissen csapolt udvari sör. — Színház után friss vacsora.

Tisztelettel: **KEMÉNY BÉLA** vendéglős.

PÁRTOS E. ÉS TÁRSA MAKÓN.

Nyári ujdonságok verseny árai:

Lüster felöltők	II. 12. K-tól.	Női ingek	1.70 K-tól
Lüster „	I. 15. — „	Háló kabátok	1.80 „
Delén bluzok	3. — „	Női nadrágok	1. — „
Himzett „	3.90 „	Fűző védő	III. 1.20 „
Csipke „	5. — „	Fűző védő	II. 2.40 „
Párnák „	1.70 „	Fűző védő	I. 3. — „
Paplan lepedők	5. — „		

Szigoruan szabott árak!

Selyem, Batiszt, Schifon és Lüster alsók!

Csecsemő kelengyék! Keresztelő párnák! Fejkötők! Pique paplanok!

„VARAZSFUVOLA.“

Bárki egy óra alatt megtanulhat rajta játszani. A „Varázsuvola rendkívül kellemes-20 acél trombitahanggal és 4 erős bőgővel van ellátva. Diszes kivitelben, kotta, fűzettel, dalokkal, tokkal, ajándékkal együtt csak 4 korona. Csakis Wágner „Hangszer-Király“ országszerte elismert legolcsóbb hangszeráruházában kapható, Budapest, József-körút 15. — Gyorsjavító műhely. — Kérjen fényképes hangszerárjegyzéket.

Legujabb! Ha hegedülni óhajt megtanulni, rendelje meg a tisztán kidolgozva, remek hangú, domboru hegedűt tokkal, 16 drb. felszereléssel és mesés ajándékkal együtt csak 12 koronáért

Wágner a „Hangszer-Király“ országszerte elismert elsőrendű hangszeráruházában, Budapest, József-körút 15. Fényképes árjegyzék ingyen.

Óvás: Figyeljen jól a pontos címre és házszámra.

Ujdonság! Tündérharangok.

Bárki egy óra alatt megtanulhat rajta játszani Kovácsolt vasállványon 15 összehangolt ezüst-fémcsengővel van ellátva. Erős, szép kivitelben, verőkkel, tokkal, mesés ajándékkal együtt csak 10 korona

Wágner a Hangszer-Király országszerte elismert elsőrendű hangszeráruházában, Budapest, József-körút 15. szám alatt. **Óvás:** Figyeljünk jól a pontos címre és házszámra.

Biztos sikert érhet el, aki venni, bérelni, eladni, bérelni, bármit ismertté tenni vagy értékesíteni akar **a Makói Független Ujság** hirdetés útján.

Rikkancsok felvételnek a kiadóhivatalban.

Meglepő ujdonság! Facimbalom (Xilophon.)

Bárki egy óra alatt megtanulhat rajta játszani. A facimbalom 15 különböző nagyságban összehangolt fadarabból áll és a mellékelt verőkkel (ugy mint a cimbalom) lesz játszva. Ára verőkkel, tokkal, mesés ajándékkal csak 6 korona

Wágner a „Hangszer-Király“ országszerte elismert elsőrendű hangszeráruházában, Budapest, József-körút 15. Fényképes árjegyzék ingyen. **Óvás:** Figyeljen a pontos címre.

Eladó vetőgép.

Egy jókarban levő 18 soros **vetőgép** eladó. Értekezhetni lehet a hatrongyosi tanyán 403. szám alatt, Bencze János tulajdonosnál.

Nincs többé gyomorfájás!

A szabadalmazott

Kakukfűkeserű

házi, alig párszori használat után teljesen megszüntet mindenféle — még régi gyomorbajt is. Erősít, éltet. A mámoros állapotot is megszünteti. Kellemes íze miatt, még a nők, sőt a gyermekek is szívesen veszik be. Számtalan hálaíratbizonyítja jóságát! Kapható Makón,

Sándor Zsigmond

Szegedi utcai gyógytárban.

Ára: kis üveg 80 fill., nagy üveg 2 korona.

Vigyázzunk a védjegyre, mely a kupakon és dugón áll.

Eladó ház és föld.

Erdei Mihály és Zsuzsanna tulajdonát képező Uj-utcai 2560 sz. alatti ház, továbbá a Kákásban 2700 négy-zög öl szántó föld, az ó kertyogóban 720 négyszög öl gyümölcsös és a Verebesben fél napos föld eladó. Értekezhetni lehet a fenti sz. alatt, a tulajdonosokkal. 762

HARMONIKÁT

vehet legolcsóbban

Wagner a Hangszer-Király

országszerte elismert legolcsóbb hangszeráruházában Budapest, József-körút 15. sz. Egy 3 váltós, Orgonahang harmonika 10 korona. Kétsoros bécsi forma. Harmonika 20 kor.-tól feljebb. Fényképes árjegyzék ingyen

Iritz Sámuel özv. cég

ITAL ÁRJEGYZÉKE

különleges TELJESEN TISZTA

szeszmentes pálinkákról:

Valódi kék szilva literenkint	2.— K.
Valódi törköly	2.40 "
" 5 éves kajszin barack	3.— "
" 8 " " "	4.— "
" 10 " " "	5.— "
" 5 " borpálinka	3.— "

A valódiságért a cég felelősséget vállal.

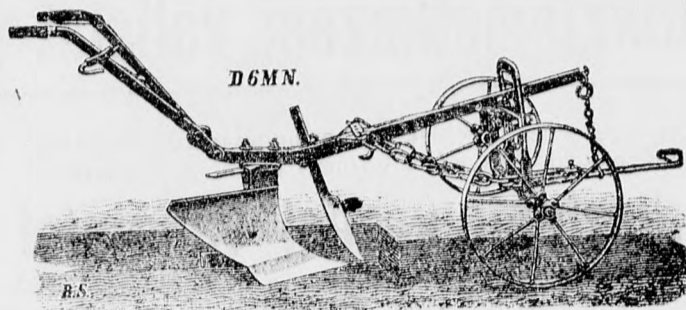
Lapunk nyomdájában

egy tanulóleány

fizetéssel felvétetik.

Értesítés!

Van szerencsém Makó város és vidéke t. vidéke gazdaközönségét értesíteni, hogy Makó város és vidéke részére az eredeti o o o

ack Rudolf-féle tüköracél ekéket

viszonteladás céljából egyedül Kucses Károly urnak, mint ottani kizárólagos képviselőmnek szállítom és így Makón eredeti kiváló minőségben és szigorúan szabott árban azok egyedül

Kucses Károly ur gépraktárában

szerezhetők be.

Tisztelettel:

678

Popper Samu, Budapest.

Nyomdász-tanulók

felvétetnek lapunk nyomdájában.

Miért vagy másé?
Akiknek a szívük fáj?

Fecském hova szállsz?
Hogy van a Pali bácsi?

stb. népdalokat, kuplékat, katona és cigányzenét élethűen átsza az óriási „Adria” beszélőgép, mely 5 legújabb hanglemezzel, nagy felszereléssel csak 40 korona.

WÄGNER „Hangszer- király”-nál BUDAPEST VIII. József-körút 15.

Gyorsjavító műhely. Nagy fényképes árjegyzék ingyen!

A fogak hófehérségét, tisztaságát, csak úgy érhetjük el, ha állandóan használjuk a kipróbált és jónak bizonyult valódi **Ideál-fogkrémet.** A szájak és fogaknak kellemetlenségeit és számtalan betegségét megszünteti a KUDAR-féle

antiseptikus és aromatikus fog- és szájviz.

A kéznek finomságát, bársonyszerűségét rövid idő múlva elérhetjük, ha az **Ideál-kézfinomítót** használjuk!

Az arcon levő pattanásokat, foltokat, eltávolíthatjuk, ha okos szerű kezelés mellett az **Ideál-arcfenntartót** használjuk!

Végül az arcnak üdőségét, szépségét, fiatalosságát csak úgy érhetjük el, ha

Ideál-krémet, Ideál-tejet, Ideál-tejkrémet, Ideál-poudert, Ideál-szappant

használunk. — Mindezen kitéző készítmények törvényes védjeggyel vannak ellátva — és **KUDAR LAJOS** újvárosi gyógyszerárában szerezhetők be. Telefon-szám: 68.

A szalonban és a gyermekszobában mindenütt ott legyen, mert kicsinyt és nagyot, fiatalot és öregot, szegényt vagy gazdagot egyaránt melessen szórakoztat. Mindenütt kapható.

Ára 1 korona.

Gyártja: a „Cserépgyár” R.-T., Kismányán.

Minden nagyobb városban állandó bizományi raktárt ohajtván fenntartani, e célra óvadékképes és agilis képviselőket keresünk. A budapesti raktár telefonszáma 170-68.

Kiadó föld.

A Rákosi ut mentén Nagy Mihály szomszédságában Mészáros István féle öt köblös tanyaföld akár tanya épülettel akár a nélkül hagyoma alá hasznbérbe kiadó. Értekezhetni a tulajdonos Márton Antallal özv. Apjok Jánosné rákosi utmenti tanyáján 746

Kiadó!

A rákosi csárda mellett a Rác ut mentén levő

18 kat. hold föld

hasznbérbe kiadó. Értekezni lehet Siket János tulajdonosnál Kálvin u. 14. sz. a.

Értesítés

Értesítem a nagyérdemű közönséget, hogy vidéki munkámról hazatérve, vízvezeték, fürdőszoba, cset melegfűtés és felszerelés ugyszintén vendéglő és kávéházakba

szagtalan olajvizelő

bádogos munka, csatornázást stb. elvégzésére rendelkezésre állok a nagyérdemű közönségnek.

Becses pártfogást kér Biri Imre.

Üzlet ésházeladás.

A Sirkert-utca 486. szám alatt levő igen jó **fűszerüzlet** forgalmu

nagyforgalmu dohány elárusítással, házzal, együtt, mely egy nagy üzlethelyiség, két szoba, két konyha, egy kamra és egy legjobb karban levő főzde, üvegezett folyosó, különálló fűszin, cementgödörök (törköly számára) szépen befásított nagy kerttel együtt más vállalat miatt örökáron eladó.

Értekezhetni lehet:

Ratkay János, tulajdonossal.

Használt üvegfal

kerestetik megvételre. Cim a kiadóhivatalban.

Tévedések elkerülése végett kérem nagyérdemű vevőközönséget, hogy a jelzett címre ügyelni sziveskedjenek.

„ÓRANGYAL“ disztemetkezési vállalat

Makó, Dessewffy-tér 4. szám. 00
(Kenyérpiac, főgimnázium mellett,
Tökegy-féle házban). 0 0 0 0 0 0

Van szerencsém Makóváros és vidéke n. é. közönségének szives tudomására hozni, hogy a Dessewffy-tér 4. sz. a. (Kenyérpiac, főgimnázium mellett, Tökye-féle házban) a mai kor igényeinek megfelelő

disztemetkezési vállalatot

170

rendeztem be, hol „Órangyal“ cég alatt fogom vezetni. — Felhívom a n. é. gyászoló feleknek szives figyelmüket, hogy „Órangyal“ disztemetkezési vállalatomban bárki is a legegyszerűbb osztálytól a legdiszesebb pompa-diszostályig bevásárolhat és továbbá még arra is felhívom a n. é. közönség figyelmét, hogy „Órangyal“ disztemetkezési vállalatomat a mai kornak megfelelően rendeztem be, hogy bármi is, ami előforduló gyász eseteknél csak szükséges, az nálam mindenkor beszerezhető, miér is üzletemben tartok mindentféle nagyságu és színezésű érc-koporsót, azonkívül minden festésű fa-koporsókat, valamint behuzott fehér- és színes selyemmel, bársonnyal, brockát- és sima atlasz szaténokkal és polituros tölgyfa-koporsókat, egyszersmind tükörfényes nickel ércel behuzott és színezett köves koporsókat stb. Szóval újabbnál újabb festésű és behuzatu koporsókat a legegyszerűbbtől a legdiszesebbig készítek el és mindenkor a legolcsóbb versenyáron. Kész szemfedők, párnák, madracok és kész halott ruhák minden színben és nagyságban üzletemben kaphatók.

Fejék és sirkeresztek minden nagyságban. Szenfedők atlasz selyem, gáz, duches, bobinet és Pougé, brockát és sima atlasz szatén, perckál, valamint templom oltári csipkékből. — Minden minőségű és színezésű sirkoszoru-szallagok, szóval minden, ami a temetéshez szükséges és így lehetővé teszem, hogy a nagyérdemű gyászoló közönségnek a legolcsóbb áron számíthatok, eltekintve mindent, mivel semminemű fáradságot, készitési díjat fel nem számítok, mivel mindent saját magam készítek el. — Magy és dus választékban tartok érc, müvirág, élő preparált sirkoszorukat minden szín- és nagyságban, valamint külön megrendelésnél élő virágokból is készítek. — Végül felemlitem a nagyérdemű gyászoló közönségnek, hogy mindennemű gyászkelemből is dus raktárt tartok és gyász esetek bevásárlásánál mélyen leszállított áron számítok gyászruhákna valót és fekvte gyász-selyem-, szövet- és ternókendőket, valamint fekete szélű gyász zsebkeendőket, gyászfátyolokat azért, hogy vevőimnek kedvezhesek és hogy mindazok, kik »Órangyal« disztemetkezési vállalatomat bármikor előforduló gyász esetekben felkeresik, bizalommal és a legnagyobb meglegedésükkel távozhasanak el a nagyérdemű gyászoló felek üzletemből.

o Hullaszállítást és exhumálást az ország bármelyik részéről elvállalok. o

Előforduló gyász esetekben kérve a nagyérdemű gyászoló vevőközönségnek becses párfogásukat, mély tisztelettel:

„Órangyal“ disztemetkezési vállalat

özv. G Y U R I K L A J O S N É tulajdonos.

Előforduló gyász eseteknél meghívásra házhoz is kimegyek.

MAKÓI FÜGGETLEN UJSÁG

K Ö N Y V N Y O M D A.

Készülnek :

Rovatos iver,
Számilák,
Zárszamadások,
Üzleti kártyák,
Árjegyzékek,
Kereskedelmi
nyomtatványok,
Névjegyek,
Szóró-cédulák,
Falragaszok.

Telefon-szám: 124.

Izléses kivitelű, hibátlan, tiszta munka. Ajánlja az újabb időben a mai kor igényeinek teljesen megfelelően villanyerőre berendezett müintézetét, mely a modern technika vívmányai szerint készit a legegyszerűbbtől a legdiszesebbig mindennemű nyomtatványokat.

Magyar gyártmányu papiros-raktár!

A MAKÓI FÜGGETLEN UJSÁG

P O L I T I K A I N A P I L A P

Készülnek :

Irodalmi müvek,
Folyóiratok,
Hirlapok,
Doktori
értekezések,
Iskolai értesítők,
Körlevelek,
Meghívók,
Táncrendek,
Levélfek.

Telefon-szám: 124.

kiadóhivatala a legjutányosabb áron vesz fel hirdetések.

Egyszerű és pompa-diszravatalozásért és gyászkoocsjaimért díjat külön nem számítok fel.

Elvállalok temetéseket a legegyszerűbb osztálytól a legdiszesebb pompa-diszostályig gyorsan és pontosan, szolid áron.